

Valsts augu
aizsardzības dienests

AUGU KARANTĪNA

ATSKATS 2016.GADĀ

***GUNITA ŠKUPELE
AUGU KARANTĪNAS DEPARTAMENTS
RĪGA
07.02.2017.***

Valsts augu
aizsardzības dienests

Jauna Augu veselības regula

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2016/2031

par aizsardzības pasākumiem pret
augiem kaitīgajiem organismiem, ar
ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas
(ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 un (ES) Nr.
1143/2014 un atceļ Padomes Direktīvas 69/464/EEK,
74/647/EEK, 93/85/EEK, 98/57/EK, 2000/29/EK,
2006/91/EK un 2007/33/EK

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu veselības regula – būtiskie/jaunie elementi

- Stingrāka importa sistēma ar jauniem elementiem – vairāk vērsta uz piesardzības pasākumiem
- Prioritārie organismi – karantīnas organismu grupa, kam tiek pievērsta pastiprināta uzmanība
- Paplašināsies personu loks, kam jāreģistrējas
- Paplašināsies augu sugu skaits, kam nepieciešamas augu pases

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu veselības regula – būtiskie/jaunie elementi (2)

- Paplašināsies augu loks kam ievēdot vajag fitosanitāro sertifikātu
- Pienākums sabiedrībai (gan ražotājiem, gan privātpersonām) informēt par karantīnas organismiem
- Vienota augu pasu forma
- Elektroniskā ziņošanas sistēma

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīna **2016.gads skaitļos**

- Izsniegti fitosanitārie sertifikāti – **26372**
- Fitosanitārie sertifikāti izsniegti **315** firmai
- Eksportēts uz **121** valsti

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīna **2016.gads skaitļos**

Laboratorijā reģistrēti un
testēti **6263** paraugi

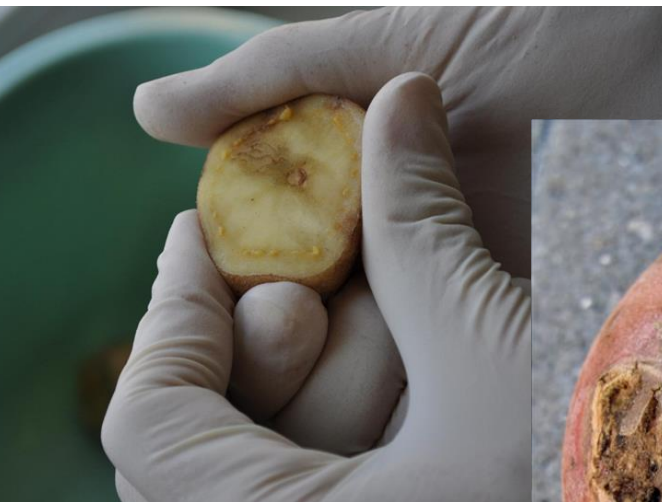

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīna

2016.gads skaitļos

Konstatēti **6** karantīnas
organismi, **90** paraugos

Valsts augu
aizsardzības dienests

Globodera rostochiensis

53 augšnes paraugos –
sēklaudzēšanas un pārtikas kartupeļi

Valsts augu
aizsardzības dienests

Ditylenchus destructor

27 pārtikas kartupeļu paraugos

Valsts augu
aizsardzības dienests

Clavibacter michiganensis* subsp. *sepedonicus

4* pārtikas kartupeļu paraugos

*uz 01.02.2017.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Mycosphaerella pini

1 paraugā

priežu stādāmais materiāls(stādaudzētava)

Valsts augu
aizsardzības dienests

Mycosphaerella dearnessii

2 paraugos
priežu stādāmais
materiāls
(stādaudzētava)

Valsts augu
aizsardzības dienests

Diaporthe vaccinii

3 paraugos

krūmmellenes, dzērvenes (ražojoši stādījumi)

Valsts augu
aizsardzības dienests

Importa kravās konstatētie augu karantīnas organismi

Valsts augu
aizsardzības dienests

Bursaphelenchus xylophilus

1 paraugs *Bursaphelenchus xylophilus* –
lietotas ASV izcelsmes paletes.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Bemisia tabaci

1 paraugs *Bemisia tabaci* – Izraēlas baziliks

Pārbaudes tirgos, gadatirgos, tirdzniecības centros

- Veiktas 200 pārbaudes
- Konstatēti pārkāpumi: PL, NL, BE, DE stādu tirdzniecība bez augu pasēm vai bakteriālās iedegas saimniekaugiem- bez atbilstošām augu pasēm
- Ierosinātas 6 administratīvā pārkāpuma lietas
- Aizliegta tirdzniecība:
 - 5654gb - ābeles, vilkābeles, klintenes, korintes, pīlādzī, krūmcidonijas un ugunsērķšķi
 - 131gb - mandeles, plūmes

Valsts augu
aizsardzības dienests

Stādu tirdzniecība internetā

- Pārbaudes pa telefonu
- Viens izbraukums uz interneta veikala noliktavu, kur konstatēti neatbilstošie normatīvo aktu prasībām stādi
- Ābeles, bumbieres, cidonijas, kopā 36 gb. tika iznīcināti.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Jaunie 'draudi' augiem

Valsts augu
aizsardzības dienests

Xylella fastidiosa **2016**

Kā saimniekaugi var būt vairāk kā 200 dažādas augu sugas

Vācija (Pilsēta Pausa, Saksijā), nelielas dārzniecības siltumnīcā

Sākotnēji - 1 inficēts pārziemot aiznests oleandra (*Nerium oleander*) augs ar pazīmēm

Vēlāk - 1 rozmarīna (*Rosmarinus*) augs (septembrī) un 1 streptokarpa (*Streptocarpus*) un 1 pērkonenes (*Erysimum*) hibrīdaugs (novembrī)

Spānija (Maljorkas sala)

3 saldo ķiršu (*Prunus avium*) koki dārzkopības centrā (novembrī) un 4 *Polygala myrtifolium* augi (decembrī) tajā pašā dārzkopības centrā

Valsts augu
aizsardzības dienests

Xylella fastidiosa – **augu pase**

- Ar 2016.gadu ir spēkā prasība ***Xylella fastidiosa*** **saimniekaugu stādus** izplatīt / tirgot ar augu pasēm (tās augu sugas/ģintis, kas minētas Komisijas datu bāzē)

http://ec.europa.eu/food/plant/plant_health_biosecurity/legislation/emergency_measures/xylella-fastidiosa/susceptible_en

(8.versija, 11.01.2017)

- Augu pase jāpievieno stādīšanai paredzētiem augiem, ja tos tirgo **tālākai lauksaimnieciskai ražošanai**.
- Tirgojot stādus gala lietotājam, augu pase nav nepieciešama.
- Ievedot stādus no ES valstīm, tirdzniecības vietai stādi ir jāsaņem ar augu pasi

Valsts augu
aizsardzības dienests

Tumšā gredzenpuve

Ralstonia solanacearum – 1. rase

- Karantīnas organisms-baktērija
- levaino **rozes, antūrijas**, kā arī papiriku, tomātus, kartupeļus un baklažānus
- Ir raksturīga latentā (sleptā) infekcijas forma- vizuālās pazīmes parādās vēlāk
- Baktērija izplatās ar stādiem, potzariem, potcelmiem. Veselie augi no slimajiem var inficēties ar laistāmo ūdeni, instrumentiem un rokām
- Eiropā ir konstatēts Vācijā, Portugālē un Šveicē uz Nīderlandes izcelsmes rožu stādiem, Polijā uz Vācijā pirktajiem rožu stādiem

Valsts augu
aizsardzības dienests

Krūmmelleņu rūsa (*Thekopsora minima*)

- ✓ ES pirmo reizi konstatēja 2015.g. Vācijā (stādaudzētavā) uz augstajām krūmmellenēm (*Vaccinium corymbosum*);
- ✓ 2016.g. Beļģijā, Portugālē, Spānijā (stādaudzētavās), Nīderlandē (savvaļā).

Simptomi:

- ✓ nekrotiski plankumi uz lapām, ogām;
- ✓ dzeltenīgi-oranžas pustulas uz lapām, ogām;
- ✓ Priekšlaicīga lapu nobiršana.

Izplatīšanās veidi:

- ✓ vējš un lietuss var pārnest sporas;
- ✓ inficēti stādi.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Paldies par uzmanību!